

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

13 septembrie 2018*

„Trimitere preliminară – Libera circulație a persoanelor – Articolul 45 TFUE – Actul de aderare din 2003 – Anexa XII capitolul 2 – Posibilitatea unui stat membru de a deroga de la articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 și de la articolul 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38/CE – Resortisant polonez care nu a efectuat o perioadă de 12 luni de muncă înregistrată în statul membru gazdă”

În cauza C-618/16,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) [Tribunalul Superior (Camera pentru apeluri în materie administrativă), Regatul Unit], prin decizia din 21 noiembrie 2016, primită de Curte la 29 noiembrie 2016, în procedura

Rafal Prefeta

împotriva

Secretary of State for Work and Pensions,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul J. L. da Cruz Vilaça, președinte de cameră, domnul A. Tizzano (raportor), vicepreședintele Curții, domnii E. Levits și A. Borg Barthet și doamna M. Berger, judecători,

avocat general: domnul M. Wathelet,

grefier: doamna L. Hewlett, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 11 ianuarie 2018,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru domnul Prefeta, de J. Power, solicitor, de T. Royston, barrister, și de R. Drabble, QC;
- pentru guvernul Regatului Unit, de R. Fadoju și de C. Crane, în calitate de agenți, asistate de K. Apps și de D. Blundell, barristers;
- pentru Comisia Europeană, de D. Martin și de J. Tomkin, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 28 februarie 2018,

* Limba de procedură: engleza.

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea anexei XII la Actul privind condițiile de aderare la Uniunea Europeană a Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană (JO 2003, L 236, p. 33, denumit în continuare „Actul de aderare din 2003”), a articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii (JO 2011, L 141, p. 1), precum și a articolului 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO 2004, L 158, p. 77, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 56).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnul Rafal Prefeta, pe de o parte, și Secretary of State for Work and Pensions (ministrul muncii și pensiilor, Regatul Unit) (denumit în continuare „ministrul”), pe de altă parte, în legătură cu refuzul acestuia din urmă de a-i recunoaște dreptul la o alocație pentru încadrare în muncă și sprijin acordată în funcție de venituri.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Actul de aderare din 2003

- 3 Actul de aderare din 2003 stabilește condițiile de aderare la Uniunea Europeană, printre altele, a Republicii Polone și prevede adaptări ale tratatelor.
- 4 Articolul 1 a doua și a cincea liniuță din acest act prevede:

„În sensul prezentului act:

[...]

- expresia «actuale state membre» înseamnă Regatul Belgiei, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Irlanda, Republica Italiană, Marele Ducat al Luxemburgului, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Portugheză, Republica Finlanda, Regatul Suediei și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord;

[...]

- expresia «noi state membre» înseamnă Republica Cehă, Republica Estonia, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Republica Ungaria, Republica Malta, Republica Polonă, Republica Slovenia și Republica Slovacă;

[...]”

- 5 Partea a patra din Actul de aderare din 2003 conține dispozițiile temporare aplicabile în ceea ce privește noile state membre. Articolul 24 din actul menționat, care figurează în această parte, prevede:

„Măsurile enumerate în anexele V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII și XIV la prezentul act se aplică noilor state membre în condițiile prevăzute în anexele menționate.”

- 6 Anexa XII la Actul de aderare din 2003 este intitulată „Lista menționată în articolul 24 din actul de aderare: Polonia”. Capitolul 2 alineatele (1), (2), (5) și (9) din această anexă, referitor la libera circulație a persoanelor, are următorul cuprins:

„(1) Articolul [45] și primul paragraf din articolul [56 TFUE] se aplică integral numai sub rezerva dispozițiilor tranzitorii stabilite la alineatele (2)-(14) în legătură cu libera circulație a lucrătorilor și libertatea de a presta servicii care implică circulația temporară a lucrătorilor conform articolului 1 din Directiva 96/71/CE [a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 1996 privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii (JO 1997, L 18, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 4, p. 29)] între Polonia, pe de o parte, și Belgia, Republica Cehă, Danemarca, Germania, Estonia, Grecia, Spania, Franța, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Ungaria, Țările de Jos, Austria, Portugalia, Slovenia, Slovacia, Finlanda, Suedia și Regatul Unit, pe de altă parte.

(2) Prin derogare de la articolele 1-6 din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 [al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității (JO 1968, L 257, p. 2, Ediție specială, 05/vol. 1, p. 11)] și până la sfârșitul perioadei de doi ani care urmează datei aderării, statele membre actuale vor aplica măsuri naționale sau măsuri care decurg din acordurile bilaterale, reglementând accesul resortisanților polonezi pe piața forței de muncă a acestor state. Statele membre actuale pot continua să aplice aceste măsuri până la sfârșitul perioadei de cinci ani care urmează datei aderării.

Resortisanții polonezi care lucrează legal într-unul din statele membre actuale la data aderării și care sunt admiși pe piața forței de muncă a aceluia stat membru pe o perioadă neîntreruptă de 12 luni sau mai mult vor beneficia de acces pe piața forței de muncă a aceluia stat membru, dar nu și pe piața forței de muncă a altor state membre care aplică măsuri naționale.

Resortisanții polonezi admiși pe piața forței de muncă a unui stat membru actual după aderare pe o perioadă neîntreruptă de 12 luni sau mai mult beneficiază de aceleași drepturi. Resortisanții polonezi menționați în paragraful al doilea și al treilea de mai sus încetează să beneficieze de drepturile menționate în paragrafele respective dacă părăsesc din proprie voință piața forței de muncă a respectivului stat membru actual.

Resortisanții polonezi care lucrează legal într-unul din statele membre actuale la data aderării sau pe o perioadă în care se aplică măsuri naționale și care au fost admiși pe piața forței de muncă a respectivului stat membru pe o perioadă mai mică de 12 luni nu beneficiază de aceste drepturi.

[...]

(5) Statul membru care menține măsuri naționale sau măsuri care decurg din acordurile bilaterale la sfârșitul perioadei de cinci ani menționată în alineatul (2) poate continua să aplice aceste măsuri, notificând în prealabil Comisia, până la sfârșitul perioadei de șapte ani după data aderării, în cazul în care piața forței de muncă din statul respectiv este supusă sau riscă să fie supusă unor perturbări grave. În lipsa acestei notificări, se aplică articolele 1-6 din Regulamentul [nr. 1612/68].

(9) În măsura în care anumite dispoziții din Directiva 68/360/CEE [a Consiliului din 15 octombrie 1968 privind desființarea restricțiilor de circulație și de ședere în cadrul Comunității pentru lucrătorii din statele membre și familiile acestora (JO 1968, L 257, p. 13)] nu pot fi dissociate de cele din

Regulamentul [nr. 1612/68] a căror aplicare este amânată conform alineatelor (2)-(5), (7) și (8), Polonia și statele membre actuale pot deroga de la aceste dispoziții în măsura necesară aplicării alineatelor (2)-(5), (7) și (8).”

Regulamentul nr. 492/2011

7 Capitolul I din Regulamentul nr. 492/2011 este intitulat „Încadrarea în muncă, egalitatea de tratament și familia lucrătorilor”.

8 Figurând în cadrul secțiunii 1 din acest capitol, intitulată „Accesul la încadrarea în muncă”, articolele 1-6 din Regulamentul nr. 492/2011 interzic în esență actele cu putere de lege și actele administrative, precum și practicile administrative ale unui stat membru care restrâng sau supun unor condiții care nu se aplică resortisanților acestui stat membru cererea și oferta de locuri de muncă, accesul la ocuparea unui loc de muncă sau dreptul resortisanților celorlalte state membre de a desfășura o activitate.

9 În secțiunea 2 din capitolul menționat, intitulată „Desfășurarea activității salariate și egalitatea de tratament”, articolul 7 din același regulament prevede la alineatele (1) și (2):

„(1) Lucrătorul resortisant al unui stat membru nu poate fi tratat diferit, pe teritoriul celorlalte state membre, față de lucrătorii naționali, pe criteriile de cetățenie, în ceea ce privește condițiile de încadrare în muncă și de muncă și, în special, în ceea ce privește remunerarea, concedierea și, în cazul în care rămâne fără un loc de muncă, reintegrarea profesională și reangajarea.

(2) Acesta beneficiază de aceleași avantaje sociale și fiscale ca și lucrătorii naționali.”

10 Articolul 41 din Regulamentul nr. 492/2011 prevede:

„Regulamentul [nr. 1612/68] se abrogă.

Trimiterile la regulamentul abrogat se înțeleg ca trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa II.”

Directiva 2004/38

11 Articolul 7 din Directiva 2004/38, intitulat „Dreptul de ședere pentru o perioadă mai mare de trei luni”, prevede:

„(1) Toți cetățenii Uniunii au dreptul de ședere pe teritoriul altui stat membru pentru o perioadă mai mare de trei luni în cazurile în care:

(a) sunt lucrători care desfășoară activități salariate sau activități independente în statul membru gazdă; [...]

[...]

(3) În sensul alineatului (1) litera (a), un cetățean al Uniunii care nu mai desfășoară o activitate salariată sau o activitate independentă își menține statutul de lucrător salariat sau de lucrător care desfășoară o activitate independentă în următoarele condiții:

(a) se află în incapacitate temporară de a munci, ca rezultat al unei boli sau al unui accident;

- (b) este înregistrat în mod corespunzător ca fiind în șomaj involuntar, după ce a fost angajat pe o perioadă de peste un an, și s-a înregistrat ca persoană care caută de lucru la serviciul competent de ocupare a forței de muncă;
- (c) este înregistrat în mod corespunzător ca fiind în șomaj involuntar, după ce a îndeplinit un contract de muncă pe termen limitat, cu durata de sub un an, sau după ce a devenit șomer în mod involuntar în timpul primelor douăsprezece luni și s-a înregistrat ca persoană care caută de lucru la serviciul competent de ocupare a forței de muncă. În acest caz, statutul de lucrător se menține pentru o perioadă de cel puțin șase luni;
- (d) începe un stagiul de formare profesională. Cu excepția cazului în care se află în șomaj involuntar, menținerea statutului de lucrător presupune ca pregătirea să aibă legătură cu activitatea profesională anterioară.

[...]"

12 Articolul 38 din aceeași directivă, intitulat „Abrogări”, prevede la alineatele (2) și (3):

„(2) Directivele 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE se abrogă de la 30 aprilie 2006.

(3) Trimiterile la dispozițiile și directivele abrogate se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă.”

Dreptul Regatului Unit

13 Immigration (European Economic Area) Regulations 2006/1003 [Regulamentul 2006/1003 privind imigrația (Spațiul Economic European), denumit în continuare „Regulamentul din 2006”], adoptat pentru a transpune Directiva 2004/38, a modificat Accession (Immigration and Worker Registration) Regulations 2004/1219 [Regulamentul 2004/1219 privind aderarea (imigrația și înregistrarea lucrătorilor)]. Potrivit acestui din urmă regulament astfel modificat (denumit în continuare „Regulamentul din 2004”), aplicarea în Regatul Unit a normelor Uniunii privind libera circulație a lucrătorilor a fost amânată în ceea ce privește resortisanții a opt dintre cele zece state membre care au aderat la Uniunea Europeană la 1 mai 2004, printre care Republica Polonă. Aceste măsuri derogatorii, adoptate în temeiul articolului 24 din Actul de aderare din 2003, au rămas în vigoare până la 30 aprilie 2011.

14 Regulamentul din 2004 prevedea un sistem de înregistrare [„Accession State Worker Registration Scheme” (regimul de înregistrare a lucrătorilor din statele aderente)] aplicabil resortisanților acestor opt state aderente care lucrau în Regatul Unit în perioada cuprinsă între 1 mai 2004 și 30 aprilie 2011.

15 Articolul 2 din acest regulament, intitulat „Lucrător dintr-un stat aderent supus înregistrării”, prevedea:

„(1) Sub rezerva următoarelor alineate din prezentul articol, «lucrător dintr-un stat aderent supus înregistrării» este un resortisant al unui stat aderent în cauză care lucrează în Regatul Unit în perioada de aderare.

[...]

(4) Resortisantul unui stat aderent în cauză care lucrează în mod legal în Regatul Unit pentru o perioadă neîntreruptă de 12 luni, care se situează în întregime sau parțial după 30 aprilie 2004, încetează să mai fie lucrător dintr-un stat aderent supus înregistrării la sfârșitul acestei perioade de 12 luni.

[...]

(8) În sensul alineatelor (3) și (4), se consideră că o persoană a lucrat în Regatul Unit pentru o perioadă neîntreruptă de 12 luni dacă a lucrat în mod legal în Regatul Unit la începutul și la sfârșitul acelei perioade și dacă toată perioada intermediară în care nu a lucrat legal în Regatul Unit nu depășește 30 de zile în total.

[...]”

16 Articolul 4 alineatul (2) din regulamentul menționat prevedea:

„Un resortisant al unui stat aderent în cauză, care ar avea calitatea de lucrător dintr-un stat aderent ținut să se înregistreze dacă ar începe să lucreze în Regatul Unit, nu are drept de ședere în scopul căutării de lucru în Regatul Unit în calitate de persoană care caută de lucru.”

17 Articolul 5 alineatele 3 și 4 din Regulamentul din 2004 prevedea:

„(3) Sub rezerva alineatului (4), articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul din 2006 nu se aplică unui lucrător dintr-un stat aderent supus obligației de înregistrare care încetează să mai muncească.

(4) Atunci când un lucrător dintr-un stat aderent supus obligației de înregistrare încetează să mai lucreze pentru un angajator autorizat în condițiile prevăzute la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul din 2006 în perioada de o lună de la data la care a început să lucreze, acest articol se aplică aceluși lucrător pentru restul acestei perioade de o lună.”

18 Articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul din 2006 privind ipotezele în care un resortisant al unui stat membru al Spațiului Economic European poate beneficia de un drept de ședere extins pe teritoriul Regatului Unit prevedea în versiunea aplicabilă la data faptelor în discuție în litigiul principal:

„(1) În sensul prezentului regulament, expresia «persoană calificată» înseamnă orice resortisant din SEE stabilit în Regatul Unit în calitate de:

[...];

(b) lucrător salariat;

[...]”

19 Articolul 6 alineatul (2) din regulamentul menționat, care preciza condițiile pe care o persoană care a încetat să muncească trebuia să le îndeplinească pentru a-și menține statutul de lucrător în sensul articolului 6 alineatul (1) litera (b) din același regulament, prevedea:

„Fără a aduce atingere articolului 7 A alineatul (4), o persoană care nu mai lucrează nu încetează să fie considerată lucrător în sensul alineatului (1) litera (b) dacă

(a) se află în incapacitate temporară de a munci, ca rezultat al unei boli sau al unui accident;

(b) se află într-o situație de șomaj involuntar stabilită în mod corespunzător după ce a fost angajată în Regatul Unit, cu condiția să se fi înregistrat ca persoană care caută de lucru la serviciul competent de ocupare a forței de muncă și

(i) a fost angajată pentru o perioadă de peste un an înainte de a intra în șomaj;

(ii) a fost în șomaj timp de maximum șase luni sau

(iii) poate face dovada faptului că își caută un loc de muncă în Regatul Unit și are o șansă reală de a fi angajată;

[...]"

20 Articolul 7 A alineatul (4) din Regulamentul din 2006 prevedea:

„Articolul 6 alineatul (2) se aplică unui lucrător dintr-un stat aderent dacă:

- (a) era o persoană căreia i se aplica articolul 5 alineatul (4) din [Regulamentul din 2004] la 30 aprilie 2011 sau
- (b) ulterior datei de 1 mai 2011, a devenit inapt de muncă, a intrat în șomaj sau a încetat să lucreze, după caz.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 21 Domnul Prefeta, resortisant polonez, a intrat în Regatul Unit în cursul anului 2008 și a lucrat în această țară în perioada 7 iulie 2009-11 martie 2011, dată la care raportul său de muncă a încetat din cauza unei vătămări corporale care nu a survenit la locul de muncă.
- 22 De la sosirea sa în Regatul Unit, domnul Prefeta se încadra în statutul „lucrător dintr-un stat aderent supus înregistrării” în sensul articolului 2 alineatul (1) din Regulamentul din 2004. Totuși, întrucât nu a obținut un certificat de înregistrare ca lucrător decât la 5 ianuarie 2011, domnul Prefeta a desfășurat o activitate de muncă înregistrată pentru o perioadă totală de numai 2 luni și 6 zile.
- 23 După 11 martie 2011, întrucât era înregistrat în mod corespunzător ca fiind în șomaj involuntar, domnul Prefeta s-a înregistrat ca persoană care caută de lucru la serviciul național competent. În această calitate, a beneficiat de indemnizații de șomaj începând de la 20 martie 2011.
- 24 La 20 octombrie 2011, domnul Prefeta a formulat o cerere în fața ministrului pentru a beneficia de alocația pentru încadrare în muncă și sprijin acordată în funcție de venituri.
- 25 Din decizia de trimitere reiese că această alocație, care este destinată unor categorii de persoane a căror capacitate de muncă este limitată de starea lor fizică sau mentală, nu poate fi acordată decât lucrătorilor, în sensul articolului 6 alineatul 1 litera (b) și al articolului 6 alineatul 2 din Regulamentul din 2006, iar nu persoanelor care caută de lucru.
- 26 Prin urmare, ministrul a respins cererea domnului Prefeta, apreciind că acesta nu demonstrase că lucrase, înainte de pierderea locului său de muncă, pentru o perioadă neîntreruptă de 12 luni sau mai mult ca lucrător înregistrat în conformitate cu Regulamentul din 2004, ceea ce i-ar fi permis să își mențină statutul de lucrător în sensul articolului 6 alineatul 1 litera (b) și al articolului 6 alineatul 2 din Regulamentul din 2006.
- 27 Domnul Prefeta a formulat o acțiune împotriva deciziei ministrului în fața First-tier Tribunal (Social Entitlement Chamber) [Tribunalul de Primă Instanță (Camera pentru prestații sociale), Regatul Unit]. Întrucât această instanță i-a respins acțiunea, domnul Prefeta a formulat apel în fața Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) [Tribunalul Superior (Camera pentru apeluri în materie administrativă), Regatul Unit].
- 28 În apelul formulat, domnul Prefeta susține în esență că articolul 5 alineatul (3) din Regulamentul din 2004 împiedica resortisanții statelor aderente în cauză, care nu lucraseră în Regatul Unit cu un certificat de înregistrare pentru o perioadă neîntreruptă de 12 luni să își mențină statutul de lucrător în sensul articolului 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38 și să beneficieze astfel de egalitatea de

tratament prevăzută la articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011. Or, potrivit domnului Prefeta, o reglementare națională contrară ultimelor două dispoziții nu putea fi justificată în temeiul Actului de aderare din 2003, întrucât acesta nu autoriza derogări de la aceste dispoziții.

- 29 În schimb, ministrul susține că regulamentul din 2004 era compatibil cu Actul de aderare din 2003. În această privință, el arată că alineatul (2) al capitolului 2 din anexa XII la actul de aderare menționat prevede că resortisanții polonezi care lucrează legal într-o perioadă în care se aplică măsuri naționale și care au fost admiși pe piața forței de muncă a respectivului stat membru pentru o perioadă mai scurtă de 12 luni nu beneficiază de drepturile de care se bucură lucrătorii în conformitate cu articolul 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38 și cu articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011.
- 30 În aceste condiții, Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) [Tribunalul Superior (Camera pentru apeluri în materie administrativă)] a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Anexa XII la [Actul de aderare din 2003] permitea statelor membre să excludă resortisanții polonezi de la beneficiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul [nr. 492/2011] și al articolului 7 alineatul (3) din Directiva [2004/38] în cazul în care lucrătorul, deși se conformase cu întârziere obligației privind înregistrarea raportului său de muncă, prevăzută în dreptul național, nu lucrase încă pentru o perioadă neîntreruptă de 12 luni ca lucrător înregistrat?
- 2) În cazul în care răspunsul la prima întrebare este negativ, un lucrător polonez poate, în circumstanțele prevăzute la întrebarea precedentă, să invoce dispozițiile articolului 7 alineatul (3) din Directiva [2004/38] cu privire la menținerea statutului de lucrător?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 31 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere urmărește în esență să afle dacă anexa XII capitolul 2 la Actul de aderare din 2003 trebuie interpretată în sensul că, în perioada de tranziție prevăzută de aceasta, autoriza Regatul Unit să excludă de la beneficiul articolului 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38 și al articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011 un resortisant polonez care nu îndeplinea condiția prevăzută de legislația națională de a fi desfășurat o activitate de muncă înregistrată pe teritoriul său pentru o perioadă neîntreruptă de 12 luni.
- 32 În această privință, trebuie arătat, cu titlu introductiv, că alineatul (1) al capitolului 2 din anexa XII la Actul de aderare din 2003 prevede că articolul 39 și articolul 49 primul paragraf CE (devenite articolul 45 și, respectiv, articolul 56 primul paragraf TFUE) se aplică integral numai sub rezerva dispozițiilor tranzitorii stabilite la alineatele (2)-(14) din același capitol în legătură cu libera circulație a lucrătorilor și libertatea de a presta servicii care implică circulația temporară a lucrătorilor între Polonia și statele membre actuale. Aceste dispoziții tranzitorii prevăd în esență derogări de la articolele 1-6 din Regulamentul nr. 1612/68, precum și, în anumite condiții, de la dispozițiile Directivei 68/360.
- 33 Desigur, capitolul 2 din anexa XII la Actul de aderare din 2003 nu se referă nici la Directiva 2004/38, nici la Regulamentul nr. 492/2011, aceste texte fiind adoptate ulterior intrării în vigoare a acestui act de aderare. Totuși, reiese chiar din modul de redactare a articolului 38 alineatul (3) din această directivă și a articolului 41 din acest regulament că trimiterile la Regulamentul nr. 1612/68 și la Directiva 68/360, abrogate prin aceste două acte, trebuie interpretate ca trimiteri la dispozițiile corespunzătoare ale Directivei 2004/38 și, respectiv, ale Regulamentului nr. 492/2011.

- 34 Astfel, pentru a răspunde la întrebarea adresată de instanța de trimitere, este necesar să se verifice dacă capitolul 2 din anexa XII la Actul de aderare din 2003 autoriza Regatul Unit, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, să înlăture aplicarea articolului 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38. Astfel, aplicarea articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011, potrivit căruia lucrătorul resortisant al unui stat membru beneficiază, pe teritoriul celorlalte state membre, de aceleași avantaje sociale și fiscale ca și lucrătorii naționali, presupune că o persoană în situația domnului Prefeta, care a încetat să desfășoare o activitate salariată sau independentă, poate totuși să își mențină statutul de lucrător în temeiul articolului 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38.
- 35 În această privință, este necesar să se arate că, în conformitate cu alineatul (9) al capitolului 2 din anexa XII la Actul de aderare din 2003, în măsura în care anumite dispoziții din Directiva 2004/38 nu pot fi disociate de cele din Regulamentul nr. 492/2011 a căror aplicare este amânată conform alineatelor (2)-(5), (7) și (8) ale capitolului 2 din anexa XII la acest act de aderare, Republica Polonă și statele membre actuale pot deroga de la dispozițiile menționate ale Directivei 2004/38 în măsura necesară aplicării acestor alineate.
- 36 Prin urmare, este necesar să se verifice, în primul rând, dacă articolul 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38 poate fi disociat de articolele 1-6 din Regulamentul nr. 492/2011, a cărui aplicare a fost de asemenea amânată.
- 37 În această privință, trebuie să se atragă atenția, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 62 din concluzii, că posibilitatea cetățeanului european care a încetat temporar să desfășoare o activitate salariată sau independentă de a-și menține statutul de lucrător în temeiul articolului 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38, precum și dreptul de ședere corespunzător, în temeiul articolului 7 alineatul (1) din această directivă, se bazează pe premisa că cetățeanul respectiv este disponibil și capabil să se reintegreze pe piața forței de muncă a statului membru gazdă într-un termen rezonabil (a se vedea prin analogie Hotărârea din 19 iunie 2014, Saint Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, punctele 38-41).
- 38 Astfel, pe de o parte, articolul 7 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38 vizează situația unui cetățean al Uniunii care se află în incapacitate temporară de a munci, ca rezultat al unei boli sau al unui accident, situație care presupune că cetățeanul menționat poate desfășura din nou o activitate salariată sau independentă după ce această incapacitate temporară de a munci va fi încetat. Pe de altă parte, articolul 7 alineatul (3) literele (b) și (c) din această directivă impune cetățeanului Uniunii care este inactiv din punct de vedere economic să se înregistreze ca persoană care caută de lucru la serviciul competent de ocupare a forței de muncă, în timp ce articolul 7 alineatul (3) litera (d) din directiva menționată îi impune, în condiții determinate, să înceapă un stagiul de formare profesională.
- 39 Articolul 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38 vizează deci situații în care reintegrarea cetățeanului Uniunii pe piața muncii din statul membru gazdă poate fi preconizată într-un termen rezonabil. În consecință, aplicarea acestei dispoziții nu poate fi disociată de cea a dispozițiilor Regulamentului nr. 492/2011 care reglementează accesul la încadrarea în muncă al unui resortisant al unui stat membru pe teritoriul altui stat membru, și anume articolele 1-6 din acest regulament.
- 40 În al doilea rând, trebuie să se verifice dacă este necesar să se deroge de la articolul 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38 pentru aplicarea derogărilor prevăzute de dispozițiile tranzitorii care figurează la alineatele (2)-(5), (7) și (8) ale capitolului 2 din anexa XII la Actul de aderare din 2003.
- 41 În această privință, trebuie arătat că Curtea a statuat deja că dispozițiile tranzitorii care figurează în capitolul 2 din anexa XII la acest act de aderare vizează evitarea producerii de perturbări pe piața forței de muncă a vechilor state membre, ca urmare a aderării la Uniune a unor noi state membre, din cauza sosirii imediate a unui număr ridicat de lucrători resortisanți ai noilor state (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 februarie 2011, Vicoplus și alții, C-307/09-C-309/09, EU:C:2011:64, punctul 34, precum și jurisprudența citată).

- 42 În speță, după cum subliniază guvernul Regatului Unit și Comisia în observațiile lor scrise, Regulamentul din 2004 a fost adoptat de statul membru menționat în aplicarea derogărilor prevăzute de dispozițiile tranzitorii care figurează la alineatele (2) și (9) ale capitolului 2 din anexa XII la Actul de aderare din 2003.
- 43 Or, alineatul (2) primul paragraf al capitolului 2 din anexa XII la acest act de aderare prevede în esență că, prin derogare de la articolele 1-6 din Regulamentul nr. 492/2011 și în perioada de tranziție ulterioară datei aderării, statele membre actuale aplică măsuri care reglementează accesul resortisanților polonezi la piața muncii a acestora.
- 44 Astfel, aceasta este baza pe care articolul 2 din Regulamentul din 2004 a introdus în ordinea juridică britanică statutul „lucrător dintr-un stat aderent supus înregistrării”, care vizează resortisanții statelor aderente care lucrează în Regatul Unit în perioada de aplicare a regulamentului menționat. Regulamentul menționat prevede că lucrătorii în cauză încetează să se încadreze în acest statut după ce au efectuat 12 luni neîntrerupte de activitate de muncă înregistrată pe teritoriul statului membru respectiv, această activitate trebuind realizată în întregime sau în parte după 30 aprilie 2004.
- 45 Pentru perioada în care un resortisant al unui stat aderent în cauză se încadra în statutul menționat, acesta trebuia să obțină un certificat de înregistrare a activității sale la autoritățile naționale competente și nu beneficia de toate drepturile pe care dreptul Uniunii le conferă unui resortisant al unui stat membru care se deplasează în alt stat pentru a lucra în acesta. În special, articolele 4 și 5 din Regulamentul din 2004 limitau dreptul de ședere în Regatul Unit al unui resortisant al unui stat aderent ca persoană care caută de lucru, precum și capacitatea acestuia de a-și menține statutul de lucrător și dreptul de ședere corespunzător atunci când înceta să desfășoare o activitate salariată sau independentă.
- 46 Astfel cum a arătat în esență Comisia în observațiile sale scrise, derogarea de la articolul 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38, introdusă de Regatul Unit, era astfel necesară pentru a asigura efectul deplin al măsurilor adoptate de acest stat membru în aplicarea derogărilor prevăzute de dispozițiile tranzitorii care figurează la alineatele (2) și (9) ale capitolului 2 din anexa XII la Actul de aderare din 2003.
- 47 Astfel, dacă un lucrător dintr-un stat aderent care a încetat să desfășoare o activitate salariată sau independentă, fără să fi efectuat în prealabil 12 luni neîntrerupte de activitate de muncă înregistrată în Regatul Unit, ar fi putut invoca articolul 7 alineatul (3) din directiva menționată pentru a-și menține statutul de lucrător, precum și dreptul de ședere corespunzător în temeiul articolului 7 alineatul (1) din aceeași directivă, Regatul Unit nu ar fi putut asigura efectul deplin al acestor măsuri derogatorii care vizau printre altele limitarea dreptului de ședere pe teritoriul său al resortisanților unui stat aderent care erau inactivi din punct de vedere economic în scopul căutării unui loc de muncă.
- 48 Ținând seama de considerațiile care precedă, trebuie să se concluzioneze că alineatele (2) și (9) ale capitolului 2 din anexa XII la Actul de aderare din 2003 autoriza Regatul Unit să înlăture aplicarea articolului 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38 în împrejurări precum cele din cauza principală.
- 49 Această concluzie nu poate fi repusă în discuție de împrejurarea că, în speță, înainte de a înceta să își desfășoare activitatea, domnul Prefeta lucrase în Regatul Unit în perioada 7 iulie 2009-11 martie 2011, respectiv pentru o perioadă de aproximativ 20 de luni.
- 50 Astfel, după cum a arătat în esență avocatul general la punctele 69-71 din concluzii, reiese de la alineatul (2) al treilea paragraf al capitolului 2 din anexa XII la Actul de aderare din 2003 că resortisanții polonezi trebuiau să îndeplinească două condiții cumulative pentru a nu intra sub incidența măsurilor derogatorii adoptate pe baza acestui text, și anume, pe de o parte, efectuarea unei perioade de muncă neîntreruptă de 12 luni și, pe de altă parte, admiterea pe piața muncii a statului membru în cauză.

- 51 În ceea ce privește această a doua condiție, trebuie arătat că Regulamentul din 2004 condiționa accesul pe piață de obținerea unui certificat de înregistrare la autoritățile naționale competente.
- 52 Or, din dosarul aflat la dispoziția Curții reiese că domnul Prefeta a obținut certificatul de înregistrare a activității sale la autoritățile naționale competente din Regatul Unit abia la 5 ianuarie 2011, astfel încât trebuie considerat ca fiind admis pe piața muncii a acestui stat membru numai pentru o perioadă totală de 2 luni și 6 zile, inferioară celor 12 luni impuse de alineatul (2) al treilea paragraf al capitolului 2 din anexa XII la Actul de aderare din 2003.
- 53 În aceste condiții, din moment ce domnul Prefeta nu putea beneficia de articolul 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38 pentru a-și menține statutul de lucrător după ce a încetat să își desfășoare activitatea, el nu mai putea invoca nici articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011, acesta din urmă vizând resortisanții unui stat membru care beneficiază de statutul menționat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2007, Geven, C-213/05, EU:C:2007:438, punctul 16, și Hotărârea din 21 februarie 2013, N., C-46/12, EU:C:2013:97, punctele 48 și 49).
- 54 Prin urmare, nu este necesar să se verifice dacă capitolul 2 din anexa XII la Actul de aderare din 2003 autoriza Regatul Unit să înlăture aplicarea articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 492/2011 într-o situație precum cea din cauza principală.
- 55 Având în vedere tot ceea ce precedă, este necesar să se răspundă la prima întrebare că anexa XII capitolul 2 la Actul de aderare din 2003 trebuie interpretată în sensul că autoriza, în perioada de tranziție prevăzută de aceasta, Regatul Unit să excludă de la beneficiul articolului 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38 un resortisant polonez, precum domnul Prefeta, care nu îndeplinea condiția prevăzută de legislația națională de a fi desfășurat o activitate de muncă înregistrată pe teritoriul său pentru o perioadă neîntreruptă de 12 luni.

Cu privire la a doua întrebare

- 56 Având în vedere răspunsul dat la prima întrebare, nu este necesar să se răspundă la a doua întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 57 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară:

Anexa XII capitolul 2 la Actul privind condițiile de aderare la Uniunea Europeană a Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană trebuie interpretată în sensul că autoriza, în perioada de tranziție prevăzută de aceasta, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord să excludă de la beneficiul articolului 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38 a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE

și 93/96/CEE un resortisant polonez, precum domnul Rafal Prefeta, care nu îndeplinea condiția prevăzută de legislația națională de a fi desfășurat o activitate de muncă înregistrată pe teritoriul său pentru o perioadă neîntreruptă de 12 luni.

Semnături